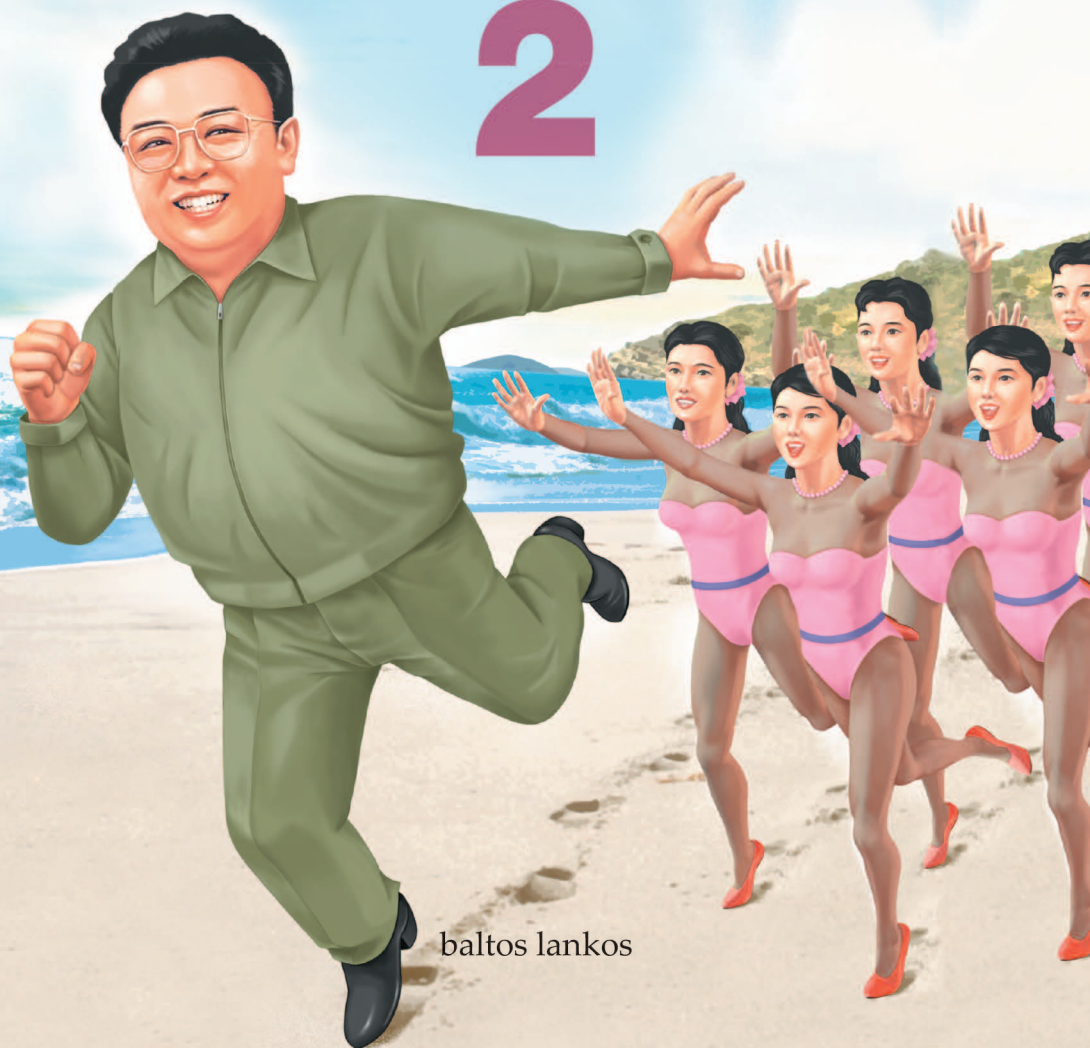

Diane
DUCRET

DIKTATORIŲ

MOTERYS

2

baltos lankos

Diane Ducret

**DIKTATORIŲ
MOTERYS 2**

Iš prancūzų kalbos vertė Vilius Litvinavičius

baltos lankos

Versta iš:
Diane Ducret, *Femmes Dictateur 2*,
Perrin, 2011

Iš prancūzų kalbos vertė
Vilius Litvinavičius

Redaktorė
Diana Bučiūtė

Maketuotoja
Eglė Jurkūnaitė

Viršelį adaptavo
Zigmantas Butautis

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB).

Šį leidinį draudžiama atgaminti bet kokia forma ar būdu, viešai skelbti, taip pat padaryti viešai prieinamą kompiuterių tinklais (internete), išleisti ir versti, platinti jo kopijas: parduoti, nuomoti, teikti panaudai ar kitaip perduoti nuosavybėn.

Draudžiama šį kūrinį, esantį bibliotekose, mokymo įstaigose, muziejuose arba archyvuose, mokslinių tyrimų ar asmeninių studijų tikslais atgaminti, viešai skelbti ar padaryti visiems prieinamą kompiuterių tinklais tam skirtuose terminaluose tų įstaigų patalpose.

ISBN 978-9955-23-977-2

Copyright © Editions Perrin, 2012
Published by arrangement with Literary Agency „Agence de l’Est“
© Vilius Litvinavičius, vertimas į lietuvių kalbą, 2017
© Baltų lankų leidyba, 2017

TURINYS

1. Fidelis Kastras. Don Fidelis, arba Akmeninio svečio vaišės . . .	13
<i>Kubietiškos skyrybos</i>	13
<i>Tu norėjai pamatyti Paryžių ...ir mes nepamatėme Paryžiaus.</i>	23
<i>Monkados padegėjos</i>	25
<i>Geriau laiškanėšys skambintų tik vieną kartą</i>	28
<i>Aušros pažadai</i>	30
<i>Meksiko lakštingala</i>	38
<i>Meksikietiška užėiga</i>	38
<i>Če moteris</i>	41
<i>Mano geriausio draugo vestuvės</i>	44
<i>Katorgininkų rokas</i>	48
<i>Žlugusių reikalų mėgėja</i>	49
<i>Piktybės gėlė</i>	53
<i>Kuba – šnipių lizdas</i>	58
<i>Kodinis pavadinimas „Norma“</i>	59
<i>Nuodingoji</i>	61
<i>Šnipė, kuri mane mylėjo</i>	68
<i>Meilė iš pirmo žvilgsnio atviroje jūroje</i>	70
<i>Mirtį nešanti misija</i>	75
<i>Sudie, Gevara</i>	77
<i>Slaptoji žmona</i>	80

2. Sadamas Huseinas, nafta už duoną kasdieninę	85
<i>Tigro sužadėtinė</i>	85
<i>O dangau, brangusis pusbroli!</i>	86
<i>Dėdės Talfaho trobelė</i>	89
<i>Dendizmas ir panarabizmas</i>	92
<i>Feministas vardu Sadamas</i>	95
<i>Sadamas ir jo keistulės moterys</i>	97
<i>Sadamo būstinėje</i>	100
<i>Pavyzdingosios dukrelės</i>	105
<i>Prezidento žmona</i>	106
<i>Tikričių klanas</i>	108
<i>Smulkūs priešų nusikaltimai</i>	113
<i>Tėtušis Sadamas</i>	114
<i>Maištaujantis sūnus</i>	116
<i>Blondinių karo nebus</i>	118
<i>Smėlio nublokšti</i>	122
<i>Bėgimo iš dykumos operacija</i>	126
<i>Nepaklusnioji</i>	130
<i>Šeimyninė iliuzija</i>	136
<i>Meilužė graikė</i>	138
<i>Šeštadienio vakaro karštinė</i>	139
<i>Ūsai, kurie juokiasi</i>	141
<i>Vilko šuolis</i>	144
<i>Trys gracijos</i>	145
<i>Alisa Sadamo šalyje</i>	148
3. Chomeinis – savo širdies damos imamas	157
<i>Dama be kamelijų</i>	157
<i>Šeimyninis romanas</i>	163
<i>Senasis ryklis jau prarado dantis</i>	170
<i>Sadamas, kaimynas, norintis tik gero</i>	176
<i>Paryžietiškos atostogos</i>	179
<i>Slaptoji žmona ir karalius poetas</i>	184
<i>Atsidavusi žmona</i>	188
<i>Karas šeimoje</i>	190

<i>Toks mielas senelis</i>	192
<i>„O jūs moterys, jūs esat žavesys“ ... revoliucijos</i>	193
<i>Santūrioji</i>	195
<i>Našlė ir našlaičiai</i>	199
<i>Giesmių giesmė</i>	200
4. Rožinis Miros Markovič gyvenimas	205
<i>Kai Sloba sutinka Mirą</i>	205
<i>Mira be šeimos</i>	206
<i>Taip užgimė meilė</i>	211
<i>Pilkajame daugiabutyje</i>	215
<i>Didieji lūkesčiai</i>	217
<i>Kairiujų ir... moterų amžius!</i>	222
<i>Užkariavimas</i>	224
<i>Balkanų Antigonė</i>	229
<i>Įtakai pasiduodantis vyras</i>	230
<i>Aiškiaregystė namų sąlygomis</i>	232
<i>Bokso kriaušės</i>	234
<i>Ponia Pirmininkė</i>	239
<i>Viena kėdė dviem</i>	244
<i>Šautuvai ir rožės</i>	248
<i>Krytis</i>	258
<i>Užicės gatvės kautynės</i>	259
5. Trys Kim Čen Iro gracijos	265
<i>Vaikiška raudonoji mergelė</i>	265
<i>Žvaigždės užgimimas</i>	267
<i>Ji daug nekalbėdama šaudė</i>	270
<i>Didžioji iliuzija</i>	274
<i>Aktorės puota</i>	279
<i>Aktorės gerbėjas</i>	279
<i>Pagal pliažo ideologiją</i>	282
<i>Žinia, skirta Hè Rim</i>	284
<i>Mano pamotės pilis</i>	288
<i>Tėvo kerštas</i>	292

„Kim Kongas“	296
Šokio žvaigždžių karas	301
Pora baltų atlasinių batelių linksmai šoka diktatoriaus širdyje... ..	302
Ir japonė, ir nenuolanki	309
Pchenjanas – tai šventė	313
Paskutinė šokėja kelionei	316
Šarvuotas geismų traukinys	322
6. Karas ir taika tarp Osamos žmonių	327
Tegu Nadžva gyvena	327
Viliotojas visiškai ne savo valia	327
Siriškos atostogos	329
Jūrų sužadėtinė	336
1979-ieji – Pandoros skrynia	340
Nepažįstamoji namuose	349
Linksmoji šeimynėlė kraustosi	356
...ir valtis Nile	361
Kandaharo šulinių kasėjos	368
„Omaras mane išgelbėjo“	368
Kelias	373
Kandaharas – tai ne šventė	380
Vilkė avidėje	385
Nuorodos	393

gyvenantiems partizaninio karo zonoje“⁷, – ragina ji savo mokines balerinas.

Tačiau gera bendražygė negali tenkintis fronte vien Merlin Monro vaidmeniu. Jos žygdarbiai kilniame herojiškame kelyje tuo nesibaigia. Išgirdus, kad vyrai treniruojasi šokti su parašiutais, Čiong Suk šauna mintis, kad ir moterys privalėtų tuo užsiimti. Pirmasis pratimas, ruošiantis šokti su parašiuotu, atliekamas sukant kandidatą ant kėdės, kad jis įveiktų erdvės baimę ir galvos svaigulį. Kitame etape reikalaujama šokti nuo aukštos atšlaitės ir nutūpti ant kojų. Visos drąsiai šokinėja, bet Čiong Suk pastebi didžiulį nerimą keliantį dalyką, tikrą patriotizmo užgaulę – kai kurios moterys šokinėja užsimerkusios. Tad ji ilgai nelaukdama jas paprotina: „Gal manote, kad šita treniruotė nėra būtina? Pagalvokite, kas gali būti apačioje, kai šoksite. Ten bus ne tik jūsų priešai, bet ir jūsų tėvai, broliai ir seserys, dūstantys nuo jų tironijos. Kaip jūs galite užmerkti akis?“ Pagaliau ateina diena, kai grupė nutrūktgalvių su parašiutais šoka iš lėktuvo. Didžioji kaskadininkė padrašina savo būrį: „Draugės! Pasimatysime žemėje!“ – ir iššoka pirmoji. Vyrai moterų delegacijos žemėje laukia su gėlių puokštėmis ir pašaipomis šypsenomis.

Garsas jau visur lenkia šią jauną moterį: „Tikėjau pamatyti kaip nors ypatingai atrodančią moterį, – pasakoja viena jauna bendražygė apie savo pirmąjį susitikimą su vado žmona, – bet, dabar, kai ji stovėjo priešais mane, atrodė visiškai eilinė moteris.“⁸

Ji daug nekalbėdama šaudė

Ugdydama savo talentus karo stovykloje, Čiong Suk niekuomet neužmiršta pagrindinio tikslo – padėti nuostabiam vadui išlaisvinti šalį, kurios ji niekadoms nematė, bet laiko ją sava. Iš savo entuziazmo ji pasidarė evangeliją, o iš savo ideologijos – tikriausią pranašystės dovaną, kurią dalija visiems. Jos radikaliausiame iš radikaliausių devizų nedaug likę sąsajų su šaltu protu: „Išdavikas!

Vienintelis išdavikas mūsų gretose yra pavojingesnis už tūkstantį matomų priešo būrių. Jei norime įvykdyti revoliuciją, turime kaip tik įmanoma stiprinti savo budrumą, kad išvengtume išdavikų.“

Vieną 1944 metų vasaros dieną buvo numatytos persikėlimo per upę pratybos. Skraidyti neužtenka, reikia mokėti plaukti prieš stiprią srovę, o tai kareiviams su visa ginkluote ir uniforma ne pats lengviausias darbas. Kai kurios moterys nori šito atsisakyti, ir Čiong Suk jas išbara: „Jei mes esame pasiryžusios dalyvauti didžiajame išlaisvinimo žygyje, turime būti pasiruošusios perplaukti ne tik upes, bet ir vandenynus. Jeigu vyrai gali plaukioti, vadinasi, tai nėra neįmanoma ir moterims“, ir rodydama pavyzdį metasi į vandenį pirmoji. Pusiaukelėje viena kovotoja, užklupta stiprios srovės, ima atsilikti. Čiong Suk apsigręžia ir priplaukia prie jos, kad padrasintų ją kaip įpratusi: „Jokiu būdu nepaleisk šautuvo. Neprarask savo ginklo. Tai būtų didžiulė gėda revoliucijos kareiviui.“

Nenustygstanti ir nepavargstanti, Čiong Suk neapsiriboja vien fiziniais veiksmais. Ji sugeba apie viską surinkti išsamias žinias ir moka išdėstyti sau pavaldžius žmones į strategiškai svarbias pozicijas. „Ji pati patikrino Amnoko upės gylį ir plotį, srovės greitį ir vietą, kurioje geriausia ją perkirsti ir sugrįžti. Paskui nubraižė schemą ir perdavė ją mums“⁹, – prisimena sužavėtas Kim Ir Senas.

Reikia pasakyti, kad Čiong Suk dar neparodė savo ryškiausio talento, tai yra šaudymo. Ir jis pasireiškia tais pačiais metais, per generolo organizuotas šaudymo varžybas. Varžybų programą sudaro šaudymas į taikinį iš šimto metrų, iš dviejų šimtų metrų ir į judantį taikinį iš trijų šimtų metrų. Kai tik Čiong Suk užima vietą prie ugnies linijos, jos vyras duoda komandą pradėti šaudyti. Ji greitai ir kone akiai paleidžia tris šūvius, ir visus į patį taikinio vidurį. Ji laimi pirmąją vietą. Kai viena jos kovos draugė paklausia, koks stebuklingas receptas padėjo tapti tokia taiklia šaule, ji atsako: „Aš savo pistoleto nepaleidžiu nė sekunde.“

Vaikelis Kim Čen Iras periminėja iš motinos visus talentus, įskaitant ir šaudymo igūdžius. Būdamas penkerių metų, jis kartą ją užtinka prie šaudymo stendo ir taip pat nori pabandyti. Ji išima šovinį iš pistoleto ir rodo, kaip reikia taikytis spaudžiant gaiduką.

„Pirmiausia tau reikia surasti vertą savęs taikinį ir tik tada šauti, – moko jį motina. – Tu turi kuo greičiau užaugti, kad su šiuo pistoletu saugotum tėvą ir gerbtum jį labiau už visus. Tikiuosi, tapsi tokiu pat didžiu generolu, kaip tavo tėvas.“¹⁰

Vieną spalio mėnesio dieną, tuose kraštuose jau spėjus pasiautėti žiemai, dalinys po labai sunkaus žygio įsirengė stovyklavietę. Kol visi dar miega, ji nusileidžia prie upelio ir, skalbdama savo brangiausio gyvenimo draugo baltinius, nardina rankas į šaltą vandenį. Tačiau buvo duotas įsakymas vėl kilti į žygį, ir jai tiesiog neliko laiko išdžiovinti tas taip branginamas drobules. Ir net nekilo mintis, kad galėtų šlapius generolo baltinius įsidėti į kuprinę ar atiduoti jam prastai išdžiūvusias ir neišlygintas apatines kelnes. Ji atsisegioja uniforminį švarkelį ir priglaudžia šlaputėlius baltinius sau prie krūtinės. Jau po pirmų žygio akimirų ją tiesiog perveria šaltis, ir ji visa sužvarbsta. Tačiau išdidžiai žengia pirmyn su generolo apatinėmis kelnėmis, stingdančiomis jai gerklę. Per vieną to beprotiško žygio atokvėpį ji triumfuodama prisitartina prie savo vyro su brangiaisiais apatiniais rankoje. Pamatęs gerai išdžiūvusius ir gražiai sulankstytus baltinius, jis atsikrenkščia ir pasako, kad to jis visai neprašė. Ji taip ir lieka stovėti priešais jį nuleidusi galvą, o jis tik apsisuka ant kulnų gurgždančiame sniege. Po keleto sieksninių žingsnių jis sustojo, ir jo žvilgsnis krito ant jos rankų – beplaunant skalbinius lediniame vandenyje jos pirštai pamėlo, o delnus išvagojo kruvini įtrūkiai. Gėda jai ima taip graužti akis, kad net kelios ašaros nurieda, ir ji paskubomis jas nušluosto.

Aukodamasi Čiong Suk prieina ir prie pačių netikėčiausių savo kūno dalių. Kim Ir Senui ruošiantis į karo žygį, jo žmoną vėl apima nenumalšinamas apsidėmimas – tausoti draugo vado sveikatą ir rūpintis jo gerove. Tada ji, galvodama apie jų laukiantį ilgą žygį, nusprendžia įkloti jam pagalvėles į batus. Neradusi po ranka užtektinai taurios medžiagos, vertos prisiliesti prie dieviškų generolo kojų, ji randa neįtikėtiną išeitį ir žirkklėmis nusikerpa savo vešliąsias garbanas.

– Ak! Kam tu jas nukirpai? – klausia viena kovos draugė.

– Vadas ruošiasi į mūšio lauką. Per žygį jam nebus laiko išsi-džiovinti batų. Kaip bus puiku, jei keli kuokštai plaukų sušildys batus ir jį patį!

Istorija nutyli, kokia buvo Kim Ir Seno reakcija, kai jis savo ka-reiviškuose batuose aptiko neįsivaizduojamus įklotus. Čiong Suk pavyko tapti Kim Ir Seno šešėliu, jo esybės tąsa: „Ji išsako viską, apie ką aš galvoju ir ką noriu pasakyti. <...> Ji įsimaišo tarp žmonių ir deda didžiules pastangas, kad išspręstų tas problemas, kurias aš norėčiau išspręsti“¹¹, – prisipažįsta jis.

Už įnirtingą užsispyrimą siekiant, kad jos vyras būtų tikra „pa-tekanti saulė“ – pažodžiui „Ir Senas“ tai ir reiškia, – jai netrukus atlyginama. Atmintina ir netikėta Japonijos kapituliacija 1945 m. rugpjūčio 15 d. pagaliau padaro galą nepriteklių metams. Sovie-tai, įsikišę į šį karą prieš savaitę ir pasiruošę kovoms, įžengia į jau atiduotą jų įtakos sferai Korėją. Be jokio pasipriešinimo jie pasie-kia Pchenjaną bei kitus didelius miestus į šiaurę nuo trisdešimt aštuntos lygiagretės. Stalinui reikia skubiai rasti vertą pasitikėjimo žmogų, kuriam galėtų atiduoti šalies skeptrą. Už kadrų politiką atsakingas niaurusis Lavrentijus Berija. Kim Ir Senas iš pradžių nušalinamas, nes rusai, kurie tikisi išvysti šiame poste užgrūdintą žmogų, labai atsargiai vertina tą jauną trisdešimt trejų metų am-bicingą vyriškį. Kandidatūra pirmiausia patyrė fiasko dėl to, kad, pasak vieno diplomato, jo šukuosena buvo „visai kaip kinų resto-rano padavėjo“¹².

Tačiau Stalino vidaus reikalų ministras, peržiūrėjęs daugybę kandidatūrų, galiausiai pasirenka Kim Ir Seną.¹³ Taip dvidešimt septynerių metų jo žmona tampa svarbiausia šalyje moterimi. Bet Čiong Suk neatrodo, kad būtų laikas nusiraminti. Partizaninis ka-ras padarė iš jos kovotoją iki pergalingos pabaigos. Amerikiečiai jau kitais metais įkelia koją į Korėjos pusiasalį ir pietinėje pakran-tėje įkurdina karines bazes. „Atrodo, kad turėsime susiremti su amerikiečiais mirtinoje kovoje“, – pasiūšia ją.

Kim Ir Seno svajonės išsipildo – Stalinas „Korėjos liaudies armi-ją“ aprūpina tankais, sunkvežimiais ir įvairiausio kalibro artileri-jos pabūklais. Čiong Suk taip pat atrodo, kad draugo Stalino dėka

jų padėtis žymiai pagerėjo – Pchenjane naujesiems aukštiesiems pareigūnams atiduodama jų rango verta rezidencija. Jų sovietinis krikštatis jų naudai rekvizavo visus buvusių okupantų japonų statinius. O šiai porai skirtasis yra erdvus, prabangus ir netgi su baseinu.

Kaip tik palankus metas pagausinti šeimą. Ir netrukus mažytis berniukas, apdovanotas rusišku Šuros vardu, žengia pirmuosius žingsnelius jaukioje naujoje rezidencijoje. Kitais metais šeimos sąrašą papildė mergytė vardu Kiong Hi.

Tačiau 1948 metai permaišė visas likimo kortas. Kartą mažasis Šura, žaisdamas šalia namų, kelioms minutėms ištrūko iš motinos priežiūros, ir ji paskui surado jį be gyvybės ženklų baseine. Čiong Suk tai buvo labai sunkus smūgis, ir su vaiko mirtimi jai pablogėjo sveikata.

„Kai kas pasakytų, kad Čiong Suk man paaukojo visą savo gyvenimą, – rašo jos vyras. – Tačiau net po vestuvių ji visą laiką į mane žiūrėjo kaip į savo vadą, vadovą, tikrą viešpatį. Mūsų santykiai buvo kaip valdančiojo ir pavaldinės ir kaip dviejų draugų.“¹⁴

Didžioji iliuzija

Pchenjanas, 1949 m. rugsėjo 21 d.

Čiong Suk žiūri, kaip rytą jos vyras palieka šeimos lizdą, ruošdamasis vykti į susitikimą su darbininkais. Ji padeda jam užsidėti ant pečių kuprinę, jos veidas išvargęs. Kovinga veikla be laiko išsekino tą trisdešimt dvejų metų moterį, negalinčią nuleisti žvilgsnio nuo mašinos, išvežančios vyrą toli nuo jos. Tada mažasis Čen Iras suprato, kokia rimta jo motinos būklė. Jis, būdamas septynerių, taip pat nusprendžia užsirašyti į revoliucionierių gretas ir tvirtai jai pasako, kad tądien neis į mokyklą.

Ši įžvalgi motina yra ir puiki vaikiškos dialektikos žinovė, tad greitai jį įtikina, kad jai labai pagerės savijauta, jei jis gerai išmoks pamokas. Čen Iras neprieštaraudamas paklūsta. Sugrįžęs randa ją

kaip visuomet bemezgančią vilnonius apatinius baltinius vyrui. Bet džiaugsmo jau nebelikę jos veide, ir iš jo išraiškos darosi aišku, kaip liga vis labiau ir labiau skverbiasi į jos kūną. „Tavo tėvas yra didis žmogus, – tarė ji, švelniai į jį žiūrėdama. – Jis atnešė pergalę mūsų šaliai ir dabar veda mūsų liaudį į laimę. Tu turi labai rūpintis savo tėvu generolu.“

Prieš prarasdama sąmonę, ji dar randa jėgų duoti jam pamokymų ateičiai: „Tu turi visą laiką klausyti mūsų vado ir tarnauti revoliucijos reikalui, kol jis bus įgyvendintas.“ Po šito „motiniško“ patarimo ji kritiškos būklės išvežama į ligoninę. Po trijų valandų, 2 val. 40 min. paryčiui, jos širdis nustoja plakti. Visoje šalyje minios žmonių gedulo drabužiais renkasi į nacionalines laidotuves.

Rugsėjo 24 dieną jos ginklo draugai neša karstą į paskutinio poilsio vietą. Garbės palyda nuo partijos centrinio komiteto žygiuoja per visą miestą, paskui sustoja prie tilto šalia rezidencijos. Palei visą kelią, vedantį Bijūnų kalvos link, iš abiejų pusių grūdasi ne-nutrūkstamai raudančios minios.

Apsipylęs ašaromis Čen Iras ištaria savo motinai paskutinį sudie. Parvestas į namus, vaikas bėga į velionės kambarį, bet jame kaip suvenyrą teatranda mažytį pistoletą, kurį ji padėjo ant naktinio staliuko, kad jis pasiimtų. Jis pakelia jį ir nukreipia sau į krūtinę, šitai prisiekdamas, kad gyvens vien tam, kad įvykdytų motinos valią. Šis pistoletas taps jo vienintele paguoda. Po keleto dienų netektį patyrusi šeima eina prie kapo pagerbti velionės. Čen Iras laiko už rankutės savo trejų metų sesutę Kiong Hi. Vaikas tikisi, kad mama atsikels iš kapo ir jį kartu su sesute pasiims pas save. Jie padeda keletą puokščių gėlių ir prapliumpa raudoti. Tėvas, pats niekaip negalėdamas susitvardyti, nosine šluosto vaikų ašaras: „Jūs niekad neturite pamiršti savo motinos. Ji buvo ištikima Korėjos duktė. Ji labai anksti paėmė į rankas ginklą, kad išlaisvintų mūsų šalį, ir kovėsi kartu su manimi daugiau kaip dešimt metų. Kraujuojančios jūsų motinos pėdos turi likti ant kiekvieno mūsų šalies tako.“¹⁵

Žodžiai gali paguosti ideologą, bet ne vaiką. Korėja yra išlaisvinta iš japonų, bet jis liko našlaitis. Nuo šiol berniukas kiekvieną

vakarą sėdi sode ant suoliuko ir laukia, kol pareis tėvas. Nors asmens sargybiniai prašo laukti viduje, jis atsako tik tiek, jog motina ateidavo čia pasitikti jo tėvo, o jis pasižadėjo daryti viską kaip motina, kad tik tėvas būtų patenkintas.

Kai po kurio laiko Kiong Hi taip pat suserga, iš baimės, kad dar vieno jam brangaus žmogaus nenusineštų pikta lemtis, jis nebegali užgniaužti pagalbos šauksmo. Jis pasisuka į kalvą, kur amžino poilsio atgulė jo motina, ir pro ašaras šaukia: „Mama! Mama!“ Tačiau kalva lieka kurčia. Nors ir numatytas tautos gelbėtoju, dėl kurio gimimo džiūgavo visa liaudis, jis nesugebėjo išgelbėti savo motinos, raudonosios revoliucijos nimfos, kuri dar prieš metus, švenčiant šalies išlaisvinimą, didžiausioje miesto aikštėje taip išdidžiai stiebėsi tribūnoje šalia jo.

Tą 1949 m. rugsėjo 22 d. paskelbta ir oficiali mirties priežastis – „širdies priepuolis“. Buvusio Šiaurės Korėjos ministro pirmininko, perbėgusio į priešų stovyklą, sūnus mums vis dėlto pateikia kitą versiją – jaunąją moterį, pagimdžiusią negyvą kūdikį, ištiko smarkus kraujoplūdis. O ji, užuot kvietusi gydytoją, iš pradžių laukė, kol sugrįš vyras. Kai Kim Ir Senas, pasiteisinęs, kad turi labai svarbių reikalų, pagaliau grįžo, rado ją visą kruviną ir jau mirusią.¹⁶ Taigi nepasotinamoji Čiong Suk buvo palikta mirti. Ar taip pasireiškė nepaguodžiamos motinos sielvartas, ar vyro pamestos žmonos neviltsis?

Sugrįžusio į pažadėtąją žemę Kim Ir Seno valdymas apima ne tik politiką, o kur kas plačiau. Pirmuoju jo rūpesčiu tampa surasti vieną iš savo ankstesnių meilužių, draugę Han Song Hi, su kuria jis trumpai pagyveno per partizaninį karą. Ją 1940 metų balandį suėmė japonų pajėgos, ir ji išdidžiai pareiškė, kad yra jo žmona. Kim Ir Senas parūpina jai imponantišką slaptą buveinę artimiausiame kaime šalia sostinės, taip pat tenkina visus jos bei jam pagimdytų vaikų poreikius, nors šių palikuonių jis niekada nenorėjo pripažinti.¹⁷

Tačiau šis susitikimas po ilgo išsiskyrimo žaviam ir Senui greitai įgrysta. Šis tvirto stoto žmogus jau virto Šiaurės Korėjos dievu kūrėju, paliekančiu paskui save ilgą suviliotų moterų šleifą.

Jo „ypač išraiškina šypsena“, kaip mums pasakoja jo oficialus biografas¹⁸, varžosi su jausmingu balsu: „Jis yra nepaprastai žavus <...>. Kada vakarieniaujate su juo, jis būna labai kilnus ir širdingas. Tai labai gražus vyras, tik šiek tiek storoko sprando. O jo balsas yra ypatingas: dauguma žmonių žodžius išgauna iš gerklės, o jis lyg operos dainininkas kalba pilvu“, – prisimena vienas pareigūnas, taip pat perbėgęs į priešų pusę.¹⁹ Prieš tas, kurios atsispiria jo pilvakalbystės dovanai, Ir Senas turi mirtiną ginklą: „Jo veido bruožai buvo tobulai simetriški. Jis buvo tiesiog maloniai žavingas, jo kairį skruostą puošė duobutė.“²⁰

Jo žavesys toli peržengia Korėjos sienas. Garsi vokiečių rašytoja Luizė Rinzer su savo skaitytojais europietėmis dosniai pasidalija įspūdžiais iš daugybės susitikimų su generolu. Įteikusi jam puokštę gėlių, ji nepraleidžia progos jam pašnibždėti į ausį: „Dar niekad nesu dovanojusi gėlių dievui, nors aš Dievo to karštai meldžiau. O dabar norėčiau jums įteikti šias gėles. Esu tikra, kad esate to vertas, nes sukūrėte visuotinės lygybės bendruomenę, o to nesugebėjo padaryti net pats Dievas.“²¹ Per vieną savo ankstesnę apsilankymą ta, kuri anksčiau sugebėjo atsispiri Hitlerio žavesiui, įteikia jam žiedą, sujungiantį jos likimą su jo likimu.

Dar ketvirtajame dešimtmetyje jis sutiko gražiąją Han Jong Ė, praskaidrinsią jam naktis per ilgą kelionę į Sovietų šalį, kur jis vyko dalyvauti Kominterno kongrese. Ta žaisminga partinė draugė padėjo jam perkirsti rusų sieną persirengus kinų valstiečiu. Iki paskutinių gyvenimo akimirų jis saugos šios savo asmeninės draugės nuotrauką, į kurią kartais žiūri su tokia meile „prisimindamas visas tas paslaugas, kurias ji man buvo padariusi vardan kilniausių meilės jausmų ir tikros, nesavanaudiškos draugystės“²².

Tačiau ir jos neužtenka plačiai generolo širdžiai užpildyti. Ją pakeitė Čioj Kum Suk, puiki draugė, „didžiadvasė kaip vyras, širdinga <...> ir principinga moteris, atsidavusi revoliucijai. Ji ir laivą imtų traukti per paplūdimio smėlį, jei tik paprašyčiau tai padaryti“²³, – prisimena gerasis generolas. Ji slaugo jį, kai jam už-eina šiltinės priepuoliai, ir jam patinka mėgdžioti jos „juokingą“

šiaurietišką akcentą ar pasišaiptyti iš cherubiniškos figūros: „Ji buvo moteris, nepasižyminti ypatingu grožiu. Bent jau mano požiūriu, moteris partizaninio karo zonoje, kad ir kokios jos būtų, vis vien yra kilnesnės ir gražesnės už didmiesčio merginas.“ Tačiau jo putlioni draugė žūsta per vieną japonų antpuolį. Galbūt jis Čiong Suk pasirinko dėl to, kad ji vienintelė liko šalia, o kitos, buvusios su juo, žuvo arba prapuolė.

Per keletą savaičių Kim Čen Iro pasaulis sugriūva – jo brangiąją mamą, tokią tyrą tėvo meilę, vos spėjus ją palaidoti, pakeičia kita moteris. Kim Ir Senas jau daugelį mėnesių palaiko nuolatinį ryšį su jauna Vidaus reikalų ministerijos mašininke, kurią jis vėliau perkėlė į savo įstaigą kaip savo asmeninę sekretorę. Ideologiškai neprikaištingos ir gražios šeimos biografija buvo sufabrikuota.

Kim Čen Iras gimė Sibire, kaime netoli Chabarovsko prie Amūro, kur pabėgęs jo tėvas pasidarė žemdirbiu, kaip atskleidžia sovietiniai archyvai.²⁴ Taigi jis gimė skurdžioje Rusijos sodyboje, o ne ant snieguoto Pektu kalno. Čiong Suk gimė skausmingai ir ilgai, nes nebuvo kvalifikuoto gydytojo, kuris jai pagelbėtų. Po ilgų gimdymo valandų ji už išgelbėjimą galėjo padėkoti atsitiktiniam rusų veterinarui aspirantui, atėjusiam jai padėti *in extremis*. Čen Iras netgi gavo rusišką vardą Jurijus Irsenovičius Kimas. Mistinis pasakojimas apie jo gimimą po švilpiančiomis japonų kulkomis ir naujos žvaigždės pasirodymas danguje yra ne kas kita, kaip mitas.

Pagaliau ir jo tėvas nėra joks pasitraukusios į Mandžiūrijos taigą liaudies armijos generolas. Jis buvo paprasčiausias bataliono, kurį sudarė kinai ir korėjiečiai, vadas, ir jo padalinys priklausė sovietų armijos 88 brigadai, vadovaujamai kino Džou Baodžongo. Jis buvo pasirinktas Stalino administracijos tik dėl lankstumo, ir tada dar niekas negalėjo numatyti, kad jo režimas pergyvens SSRS ir pasaulinį komunizmo žlugimą. Išlaisvintojas Kim Ir Senas netrukus savo šaliai primeta drastiškų valymų režimą, suvienydamas visas profsąjungas ir partijas po „Demokratinio tėvynės vienybės fronto“ vėliava. O mažojo Čen Iro apniukusiame danguje belikusi vienintelė žvaigždė – tai ištikimoji Čiong Suk, tobula moteris, įsivirtinusi dangaus skliaute savo motiniška meile.